

به دووری نازانم نه صیر شه مهش بانگهیشتی کوردستان بکریت

گوران ههله بجهیی

ئیمه ی کورد زورجار له پیناسه کردنی دوسته کانماندا زیده پوویی ده کهین، به وهی هه رکهس ووتاریک یا دوودیپر شاعر یا دووقسه ی چاکی نیو میدیای بوکردین، ئیدی دهیخهینه خانه ی دوستانی ژماره یه که وه .

چه ندنمونه یه کی زیندو له به رده ستان ، ئه ویش بانگهیشت کردنی چه ند که سانیک له پرووناکنبیرو

سیاسه تمه دارو روژنامه نووس و هونه رمه ندی عه ره ب و تورک بو کوردستان و بردنیان بو سهردانی شوینه پیروژه کان وه ک مه زاری شه هیدانی هه له بجه و مه زاری بارزانی نه مرو تاد .

ویرای ئه مهش له هوتیله { راقی } یه کاندا ده یانخه ویین و گهشت و سه فای چاکیشیان بو سازه کهن . وه لی زوریک له وانه سپله و نمه ک حه رام ده رده چن و هه ر به گه رانه وه یان بو ولاتی خو یان به ناشیاو ترین شیوه له باره مانه وه ده دوین و له سه رمان ده نووسن . هۆکاریش ئه وه یه که ئیمه ی کورد تا ئیستا خویندنه وه یه کی درووست و هه لسه نگاندنیکی ووردمان بو پیناسه کردنی دوست نیه .

کهس به تاکه ده ربړینیک له سه ر مه سه له یه کی تایبته و په یوه ندیدار به میلله تی کورده وه نابیته دوست . دوستایه تی هه لویسته ، پشتگیری به رده وامه ، ده ربړینی ههستی مرۆفانه یه ، چه ختکردنی هه لویستی سیاسی هه میسه یه له هه موو بارو دوخیکدا .

گه لی کورد کو مه لیک دوستی به وه فاو ئه مه کداری له جیهان به گشتی و نیو پروونا کبیران و به هره مه ندانی عه ره بدا به تایبته تی هه یه که به رده وام هه لویستی جوامیرانه یان له مه ر دۆزی نه ته وه که مان نواندووه ، له ئاکامی ئه م هه لویسته شیاندا زورجار بووته مایه ی دژایه تی کردن له لایه ن عه ره به شو فینز مه کانه وه ، لی ئه وانه به موویه ک هه لویستی دوستانه یان له ق نه بووه ، چونکه به راستی دوستن و روژیکیش چاوه رپی پاداشت نه بوون ، ته نانته هه ندیک له وانه تا ئیستا کوردستانیشیان نه دیوه ، پشتگیری شیان بو ئیمه له ئاکامی عه داله تی دۆزه که مان و دیرۆکی پرترا دیژیا مانه وه هاتووه .

ماوهیهک له مه و بهر له مالپه ږی کوردستان نیتدا نو سینیکي کاک مه جید دلنیام خوینده وه به نیوی [نایا کازم ساهر شایانی بانگه‌یشتکردنه بو کوردستان؟] کاک مه جید باس له وه دهکات که لایه نه فهره‌نگیکانی کوردستان کازم ساهیریان بو کوردستان بانگه‌یشت کردوه تا کونسرت سازبکات. پاشان باس له هه‌لوئیستی ناشه‌ریف و شو‌فینیستانه‌ی کازم دهکات به‌رامبه‌ر به کورد، تا ئه‌و راده‌یه‌ی بی شه‌رمانه به‌کورد ده‌لی تورک.

دوچار ده‌لیت گهر هونه‌رمه‌نیک ئه‌وه هه‌لوئیستی بیت به‌چ پیوه‌ریک به‌نیازن بانگه‌یشتی کوردستانی بکه‌ن؟

ههر دوی خویندنه‌وه‌ی ئه‌و بابه‌ته هه‌لوئیستی سیاسی دژ به کوردی هونه‌رمه‌ندیکی مووزیک‌ژهنم هاته‌یادو به‌خوم گوت گهر ده‌زگا فهره‌نگیه‌کانمان کازم ساهر بانگه‌یشت بکه‌ن به‌دووری نازانم ئه‌میش بانگه‌یشت بکه‌ن.

ئهم هونه‌رمه‌نده ناوی نصیر شه‌میه به‌رچه‌له‌ک کوردی فه‌یلییه، له دایکبووی باژیری کووته.

له‌رووی هونه‌ریه‌وه تابلای لیها‌توو به‌توانایه عودژهنیکی به‌ناوبانگه، له جیهانی عه‌ره‌بیدا پیگه‌یه‌کی هونه‌ری به‌رزی هه‌یه، به‌رده‌وام کونسرت‌ه‌کانی گهرمووگوورن. ویرای ئه‌مانه‌ خاوه‌نی خویندنگای تایبه‌تی خو‌یه‌تی له ولاتی میسر، که وانه‌ی ئامیری عودی تیدا ده‌لیته‌وه.

له‌کن من ههر به‌هره‌مه‌ندیک مه‌ردانه هه‌لوئیستی خو‌ی له‌مه‌ر نه‌ته‌وه چه‌وساوه‌و ماف خوراوه‌کان به‌راشکاوانه به‌یان ناکات و پشتگیریان لی‌نه‌کات من هونه‌ره‌که‌ی به‌پولیک ناکرم. {لی‌ره‌دا مه‌به‌ستم له‌هونه‌رمه‌ندانی کورد و عه‌ره‌ب و تورک و فارسه‌}

ئهی مه‌سه‌له‌که‌ چو‌ن ده‌بی‌ت گهر هاتوو ئه‌و هونه‌رمه‌نده بی هه‌لوئیسته کورد بی‌ت؟ بابزانین نه‌صیر شه‌مه هه‌لوئیستی به‌رامبه‌ر به کوردچونه؟ به‌راورد له‌گه‌ل بو‌چوونی له‌ دوزی عه‌ره‌ب به‌گشتی و گه‌لی فه‌له‌ستین به‌تایبه‌تی.

زورجار به‌بو‌نه‌و بی بو‌نه‌ باسی چه‌وساندنه‌وه‌ی فه‌له‌ستینیه‌کانی کردووه، {که‌من دژی ئه‌وه‌نیم و ئومیده‌وارم پوژیک بگه‌ن به‌ئامانجی خو‌یان} زورجاریش به‌حه‌ماسه‌وه له‌ دوخی ناهه‌مواری عه‌ره‌ب ده‌دو‌یت و فرمی‌سکیان بو‌ ده‌رژیت. ته‌نانه‌ت چه‌ندین پارچه‌ مووزیکی بو‌ بو‌نه‌و پووداوو کاره‌ساته‌کانی به‌سه‌ر فه‌له‌ستین و عه‌ره‌با هاتوون داناوه.

پارچه‌ مووزیکیکی هه‌یه به‌ نیوی {عامریه‌} بو‌ ئه‌و عیراقیانه‌ی داناوه که له‌سه‌وه‌وختی جه‌نگی رزگارکردنی کویتدا له‌په‌ناگایه‌کی گه‌ره‌کی عامریه له‌ به‌غدا کوژران له‌ههر ولاتی که کونسرت سازده‌کات ده‌بی‌ت ئه‌و پارچه‌ مووزیکه بژه‌نیت. من پرسیاریک له‌

به‌پررسی چه‌ندین پۆستی گرنگی بواری موزیکی بوو، هه‌روه‌ها به ئاره‌زووی خۆی سه‌فه‌ری ده‌روه‌ی ده‌کرد. له‌سائه‌کانی 1989-1990-1991 دا خه‌لاتی رپیزگرتنی سه‌ندی‌کای هونه‌مه‌ندانی عێراقی وه‌رگرتوه‌.

ئه‌میره ده‌لیت [نصیر به‌شیکێ زۆری داها‌تی کۆنسه‌رته‌کانی به‌ مندا‌لانی عێراق و فه‌له‌ستین ده‌به‌خشی، که خۆشی شانازی پێوه ده‌کات و ده‌لیت/وابزانم ئه‌رکی سه‌رشانی خۆم به‌رانبه‌ر فه‌له‌ستین و مندا‌لانی عێراق به‌جی گه‌یاندوه‌.]

سه‌باره‌ت به‌ خزمه‌تکردنی موزیکی عه‌رب به‌شانازییه‌وه ده‌لیت [له‌سه‌ر ئاستی مه‌عنه‌وی سوپاس بۆ یه‌زدان که توانیومه‌مانه فه‌ره‌هنگی عه‌رب که به‌خۆش‌حالییه‌وه من نوێنه‌رایه‌تی ده‌که‌م بگه‌یه‌نینه ئاستیکی جیهانی، وه توانیمان له ئاستیکی به‌رزدا وێنه‌یه‌کی شارستانی ئه‌و و لاته پێشکه‌ش بکه‌ین که ئینتیمام هه‌یه بۆی.]

ئه‌میره له به‌شیکێ دیکه‌ی نووسینه‌که‌یدا ده‌لیت [له‌ رهمه‌زانی 1999 دا نصیر له میسر میوانی هه‌میشه‌یی زۆر له ئاهه‌نگه که‌لتوریه‌کان بوو. من و هه‌قالیکم که ماوه‌یه‌ک له عێراق ژیا‌بوو چووینه لای، به‌هه‌ردوو زاراوه‌ی

Kurdi zani kak nasir? مسری و عێراقی سلاومان لێ کرد. پاشان به‌کوردی

بزه‌یه‌ک گرتی لێ وه‌لامی نه‌داینه‌وه، پرسیاره‌که‌م به‌ زاراوه‌ی میسری دووپات کرده‌وه و گوتم مامۆستا نصیر به‌ریزت کوردیت؟ به‌م جووره وه‌لامی دامه‌وه {پێیویست به‌م نه‌فه‌سه ره‌گه‌ز په‌رستیانه ناکات ئیمه‌هه‌موومان عێراقین و له ژیر ئابلوقه‌داین}

به‌جو‌ریک له پێدا‌گرتن پرسیاره‌که‌م به‌جو‌ریکی دیکه دووباره‌کرده‌وه و پرسیم مامۆستا ده‌لێن به‌ریزت کوردی فه‌یلیت و .... نه‌زۆر نه‌که‌م رپیکه‌ی نه‌دام قسه‌کانم ته‌واو بکه‌م به‌رسیقی دامه‌وه {هه‌موومان له عێراق یه‌کسانین، جیاوازی له نیوان کورد و غه‌یری کوردانیه‌.

ئه‌وه چیه‌ پال به‌ که‌سیکه‌وه ده‌نی‌ت نکوولی له نه‌ته‌وه‌و ره‌سه‌نایه‌تی خۆی بکات؟ بگره له‌وه خراپ‌تری‌ش به‌جو‌ریک باس له رژی‌میکێ چه‌وسینه‌ری وه‌ک سه‌دام بکات که‌گوایه جیاوازی له نیوان نه‌ته‌وه‌کاندا ناکات.

ئه‌میره له‌مه‌ر په‌یوه‌ندی نصیر به‌ مخابه‌راتی عێراقیه‌وه ده‌لیت {یه‌کیک له نووسه‌ره عه‌ربه‌کان به‌نیوی سه‌میر عه‌بید له نووسینیکیدا سه‌باره‌ت به‌ نصیر گووتویه‌تی ماله‌که‌ی خۆی وه‌ک مۆلگه‌ی موخابه‌راتی عێراقی به‌کار هێناوه‌.

هه‌ر ئه‌میره ده‌بیزیت زۆر هه‌ولم دا به‌ته‌له‌فون راست و ناراستی ئه‌و مه‌سه‌له‌یه‌ی لێ بپرسم وه‌لێ ئه‌و به‌رده‌وام خۆی به‌سه‌رقال نیشانداده‌و گوایه کاتی نیه بۆ گه‌فتووگو. لێ له‌راستی‌دا خۆدزینه‌وه‌بوو له پرسیاره‌کانی من.

رۆژنامه‌ی میدیای ئازیز له دوالا په‌ره‌ی ژماره 189 دا کورته هه‌والیکی له‌مه‌ر نصیر شه‌مه بلاوکردوو ته‌وه. هه‌واله‌که سه‌باره‌ت به‌و کۆنسه‌رتیه‌ه که نصیر له ئه‌بووزه‌بی له کۆتایی مانکی چواردا سازی کردوه، له‌وینده‌ری له پال پارچه موزیکی عامریدا پارچه موزیکیکیشی ژهن‌دوو به نیوی شه‌قلّاوا.

پیده‌چیت به‌پیزانی ستافی میدیا ته‌نها له‌به‌ر ناوی شه‌قلّاوا ئه‌و هه‌واله‌یان بلاوکردبیته‌وه، وه‌ک هه‌والیکی زۆر گرنگیان ده‌ستکه‌وتبیت و رووداویکی میژوویی بیت. له‌راستیدا شه‌قلّاوا له‌کن نصیر شاریکی عیراقیه وه‌ک دیوانیه‌و به‌سره‌و کربلا، نه‌ک باژیریکی کوردستانی.

نیشان‌دانی خو‌ش‌حالی‌شی بو به‌ریز مام جه‌لال وه‌ک سه‌ره‌ک کۆماری عیراق، که‌له ئاهه‌نگه‌که‌دا ده‌ری بریوه، ئه‌وه‌ش ته‌نها له دیدی عه‌ره‌بیکی عیراقیه‌وه هاتوو نه‌ک وه‌ک کوردیک هه‌ستی کوردایه‌تی به‌و رووداوه بزوابیت. جابویه گه‌ره‌ک بوو به‌ریزانی ستافی میدیا به‌و هه‌واله‌ بی بایه‌خه هه‌لنه‌په‌رینایه.

halabja@ofir.dk